

Odmiana liczebnika dwa

Autor: Halina Karaś

{smoothgallery image=M907.gif&title=Leksykon&caption=Formy liczebnika 2 w gwarach. Oprac. A. Krawczyk-Wieczorek na podstawie: Dejna 88, Kucała 104.}Odmiana liczebnika dwa. Odmiana liczebnika dwa dzieli Polskę na dwa obszary – północny i południowy. Gwary większości Mazowsza, gwary suwalskie, chełmińsko-dobrzyńskie, kociewskie (od okolic Kościerzyny, Złotowa, Kutna, Ciechanowa po okolice Ostrowi Mazowieckiej, Grajewa, Suwałk) nie znają formy dwie. Zamiast niej używają liczebnika rodzaju męskiego dwa, np. dwa kaczki, dwa krowy. Liczebnik dwa także na określenie rzeczowników rodzaju żeńskiego (dwa krowy zamiast dwie krowy) pojawia się też pod wpływem słowackim na niewielkim terenie na południu na Spiszu. Staropolski podział form: dwa dla rodzaju męskiego, dwie dla rodzaju żeńskiego i nijakiego zachowuje dialekt śląski i przyległe gwary małopolskie (na zachód od Żywca, Chrzanowa, Lublińca), por. dwa konie, ale dwie kury, dwie cielęta. Inne gwary mają w zasadzie stan zgodny z językiem ogólnym, nie używają jednak form męskoosobowych dwaj, obaj (na Śląsk występuje forma męskoosobowa dwo bracio, dwo ludzie) oraz liczebników zbiorowych, zastępując je liczebnikami głównymi, por. dwa sąsiady, cztery dzieci.